

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Abonementna za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. — Društvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v torek, dne 18. aprila 1933.

Štev. 45.

Pravilna konstatacija

V celjski »Novi dobi« čitamo v rubriki »Glasovi iz občinstva« konstatacijo, ki zasluzi, da jo omenimo tudi na tem mestu, ker je le prerisnica in ker ne velja le za Celje, temveč za vsa naša mesta in za vso deželo. Med drugim se pravi v tej konstataciji:

»V zadnjem času se opaža, da razni tuji agenti neupravičeno obiskujejo privatne stranke in jim prodajajo slabo italijansko blago na ta način, da ga zagrebška tvrdka enostavno prežigosa z angleško štampiljko in po svojih agentih razpečava kot pristno angleško blago.

Tako blago je vredno in se tudi dobiva pri celjskih trgovcih po 120 Din meter, tuji agenti pa ga prodajajo 3 m za 600 do 600 Din.

Posrečilo se nam je zvedeti, kdo vse je kupil v zadnjem času od teh agentov sukno za obleke. To so razni ravnatelji, zdravniki, odvetniki, notarji, ki jim celjski trgovci dajejo zasluzka, dalje razni predsedniki, profesorji, železničarji in drugi uradniki.

Če pa gre za razne številne podpore narodnim društvom, mestnim ubogim in brezposelnim, so pa zopet trgovci prvi in edini, ki morajo globoko poseči v svoje žepo. Razen tega nosijo ravno trgovci tudi največja davčna bremena, ne samo državna, ampak tudi avtonomna.

Geslo »Svoji k svojim« naj bi ne veljalo samo za podeželane, ampak tudi za takozvano meščansko inteligenco, ki se k nji prištevajo gori imenovani sloji.

K tej konstataciji bi pripomnili le nekaj besed. Ni narodnega društva, ki bi moglo pogrešati podporo, ki jo prejema iz vrst gospodarskih krogov. Ali pa poznate narodno društvo, ki bi le enkrat podprlo težnje in zahteve gospodarskih krogov, ki bi le enkrat nastopilo v korist onih, ki so denarni pospeševalci njegovih stremiljenj? Nad vse bi bili zadovoljni, če bi mogli navesti le eno društvo, da to kot izjema potrjuje pravilo.

Vedno so gospodarski krogi, zlasti pa trgovski podpirali narodna društva, da smatra javnost to za že samo po sebi umevno dolžnost trgovstva. To mnenje se je razpaslo tem lažje, ker se trgovstvo nikdar ni upiralo, da stori svojo mecenško dolžnost do narodnih društev. Danes pa so se žal spremenile razmere v tej meri, da trgovstvo nima več sredstev za vlogo mecena, ker se mora boriti za svoj obstoj. Posledica tega je, da so podpore gospodarskih krogov vedno manjše in da je tudi delo v naših kulturnih društvih vedno manj intenzivno. Kakor vedno, tako dokazuje tudi sedanja svetovna gospodarska kriza, da nazaduje kultura, kadar hira gospodarstvo. In drugače biti ne more, ker gospodarstvo zbira sredstva, ki omogočajo kulturo. Kdor se bori za golo življenje, za tega kulturna vprašanja ne obstoje.

Zato bi človek pričakoval, da bo našlo gospodarstvo pri kulturnih delavcih vsaj ono podporo, ki je sme zahtevati v interesu narodne kulture. Toda tudi to bi bilo preveč zahtevano, ker tudi kulturni delavci se večinoma ne morejo otresti animoznosti in predsodkov proti gospodarskim stanovom. In tako se ponavlja ona vedno enaka in tako nad vse razglašena pesem. Vse se zahteva od trgovca, vse se hoče od gospodarskih stanov, a za vse njih zahteve le omalovaževanje in prezir. Če pride tu potnik s tujim blagom, takoj njemu naročilo, da izgubi zasluzek domač trgovca, podpiratelj narodnega društva. Če zahteva trgovec davčno enakopravnost in če se upira, da se mu s privilegiji ubija konkurenčna sposobnost, takoj še eno novo združeno trgovino, da bo promet v trgovinah še bolj padel. Če bo šlo za obdačenje prebivalstva, potem treba gledati na to, da

se navale na trgovca čim večja bremena, da bo njegov zasluzek tem manjši, ker na ta način bo trgovcu čim manj ostalo za podpiranje naših narodnih društev. In tako naprej, kakor je že navada.

Nismo naivni, da bi pričakovali hvaležnosti za vse, kar so že storili gospodarski krogi za našo kulturo, toda te kratkovidnosti ne moremo razumeti, da nočejo ljudje videti onih žalostnih posledic, kadar se uničuje pridobitna sposobnost gospodarskih stanov. Saj ne pričakujemo, da bi z njimi simpatizirali, toda vsaj to spoznajete, da je za harmoničen narodni razvoj eksis-

tenca gospodarskih stanov absolutno potrebna. Kaj je tudi to preveč zahtevano?

Pa če že nič drugega, bi vsaj srbski primer že lahko izučil naše ljudi. Kakšne velike ustanove so zgradili srbskemu narodu trgovci, ker je tudi srbski trgovec vedno užival podporo svojega naroda. Marsikdo si želi, da bi enako mecenstvo dvigalo tudi naše kraje. Nikogar pa ni, ki bi za uresničenje te želje tudi nekaj storil. A brez nič ni nič in tudi za mecenstvo je treba delati. Naj prevdarijo to vsi oni, ki mislijo, da more iz animoznosti proti trgovskim krogom nastati kaj dobrega!

Vlada in gospodarstvo

Predsednik zagrebške trgovske zbornice dr. Milan Vrbanić o sodelovanju gospodarskih krogov in vlade

Na konferenci pridobitnikov, ki se je vršila te dni v Zagrebu, je imel predsednik zagrebške trgovske zbornice dr. Milan Vrbanić zelo važen referat o sodelovanju vlade in gospodarskih krogov. Po poročilu »Jugoslovenskega Lloyd« je dr. Vrbanić dejal:

»Ze od narodnega zedinjenja je neprestano na dnevnem redu vprašanje sodelovanja gospodarskih zbornic in organizacij s kr. vlado. More se reči, da so gospodarske organizacije ob vsaki priliki in pri vsaki akciji povdarjale kot eno svojih glavnih zahtev, da kr. vlada pred izdajanjem zakonodajnih in splošnih normativnih ukrepov gospodarskega značaja predhodno zasliši gospodarske zbornice in organizacije, da izve tako za mnenje gospodarskih krogov. Ta zahteva se je stalno ponavljala in se ponavlja še danes, in to v prvi vrsti vsled tega, ker so dobljene izkušnje v tem pogledu pretežno negativne. Velik del gospodarskih vprašanj se je reševal ali brez zaslivanja gospodarstva ali pa se je konzultacija omejila na to, da so mogle le posamezne gospodarske organizacije v zadnjem hipu povedati svoje mnenje. Pa še te konzultacije so se izvršile v času, ko je bilo postavljeno vprašanje že skoraj rešeno in odloženo in ko se je že vnaprej vedelo, da se ne more nič bistvenega več izpremeniti. Rezultati takšnega zaslivanja reševanja gospodarskih vprašanj so bili dostikrat nad vse škodljivi ne samo za gospodarske, temveč tudi za državne interese.

V naši zakonodaji je dosti primerov, ki dokazujejo, da takšno delo ne rodi dobrih rezultatov. Mnogi zakoni in splošne odredbe gospodarskega značaja, ki so bili sklenjeni brez sodelovanja gospodarstva, so se morali že v najkrajšem času spremeniti in dopolniti. (Na primer: zakon o kmetijskem kreditu, zakon o Privilegirani agrarni banki, razne novele o Državni hipotekarni banki.)

Prav tako se je dostikrat zgodilo, da so bili sklenjeni zakoni samo gospodarsko-političen eksperiment, ki se je že v najkrajšem času pokazal kot napačen, oziroma kot neizvedljiv za naše razmere. (Na primer: zakon o žitnem režimu, zakon o zaščiti kmeta.) Popolnoma gotovo je, da je eden važnih razlogov za te neuspehe v tem, ker so bili zadevni predpisi izdani ali brez konzultacije narodnega gospodarstva ali brez globljega proučevanja dejanskih gospodarskih potreb in razmer v državi. (Na primer: Uredba o posredovalnem postopanju, uvedba pavšalne trošarine na vino in žganje, zakon o denarju, zakon o Narodni banki, posamezne novele k zakonu o taksah in k zakonu o neposrednih davkih.)

Ta praksa kr. vlade je bila tem manj upravičena, ker so tudi pozitivni zakonski predpisi določevali predhodno konzultacijo gospodarstva pri izdajanju splošnih predpisov gospodarskega značaja. Tako je v čl. 132. srbskega zakona o obrtnih izrečno predpisano, da se morajo vsi predlogi zakonov in uredb gospodarskega značaja predhodno izročati gospodarskim zbornicam v izjavo. Podoben predpis je bil tudi v drugih pokrajinskih zakonskih predpisih o gospodar-

skih zbornicah. Žalibog pa to načelo ni prišlo tudi v novi obrtni zakon z dne 5. novembra 1931 niti v uredbo o trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornicah z dne 3. avgusta 1932.

Narodno gospodarstvo je še v času, ko je bila v veljavi vidovdanska ustava neštetokrat zahtevalo, da se že enkrat uresniči čl. 44. te ustave, ki je predvideval ustanovitev gospodarskega sveta, kot vrhovnega posvetovalnega organa za vso državo v gospodarskih vprašanjih. Gospodarski svet pa vseeno ni bil ustanovljen. Po čl. 24. ustave z dne 3. septembra 1931 je zopet predvidena ustanovitev gospodarskega sveta z istim ciljem, ki ga je imel gospodarski svet po vidovdanski ustavi. Na podlagi navedenega člena ustave je bil tudi sprejet zakon o gospodarskem svetu.

Nočemo vzbujati nobenih rekriminacij, temveč smo smatrali samo za svojo dolžnost, da povdarimo nekatere činjenice. Med tem se je položaj v naši državi, ko tudi v drugih deželah vsled vpliva gospodarske krize znatno spremenil. Gospodarsko-politične odredbe so dobile mnogo večji pomen, kakor so ga imele kdajkoli preje, poleg tega pa se skoraj vsak dan pojavljajo novi problemi, ki zahtevajo na eni strani natančno poznavanje gospodarskih razmer in potreb, na drugi strani pa takojšnje in neodložljive nujne sklepe.

Kriza našega bankarstva je eden takšnih težkih, kompliciranih in dalekosežnih problemov, ki se dosedaj pri nas še ni temeljito reševal, temveč samo z nekaterimi začasnimi in paliativnimi ukrepi, ki so se izdajali skoraj redno brez vsakega predhodnega sporazuma z večino gospodarskih organizacij.

Zastopniki gospodarstva so mnenja, da je danes položaj tako težaven in odgovornost odločujočih činiteljev tako velika, da se nikakor ne more dovoliti, da bi se veliki in nujni problemi našega gospodarstva reševali tako, kakor se je to dosedaj dogajalo, da se namreč rešujejo brez zaslivanja gospodarskih krogov. Pri današnjem položaju je kategorična nujnost, da zastopniki gospodarstva aktivno sodelujejo pri reševanju vseh številnih gospodarskih vprašanj, ki jih je treba danes rešiti. Ne mislimo, da bi mogli zastopniki gospodarstva v vsakem primeru predlagati kr. vladi takšne predloge, ki bi jamčili v vsakem oziru pravilno rešitev, vendar je na drugi strani jasno, da so praktične izkušnje in praktični pogledi na postavljena vprašanja element, ki je neobhodno potreben za vsak sklep, ki noče biti že vnaprej zgrešen, ker se je storil brez zadostnega poznavanja praktičnega življenja.

Zato mislimo, da je ena najbolj nujnih potreb, da se takoj imenuje in skliče gospodarski svet v smislu zakona z dne 18. marca 1932; če pa to ne bi bilo mogoče, da se takoj ustvari permanenten posvetovalni odbor gospodarstva, ki bi ga tvorili najboljše strokovnjaki in praktiki našega narodnega gospodarstva in ki bi imeli tako priliko, da pravočasno izrečejo svoje mnenje o vsakem gospodarskem vprašanju, ki bi bilo na dnevnem redu.

Nova pravila Zbornice

Poročilo zborničnega predsednika Ivana Jelačina na zadnji plenarni seji Zbornice.

Po uredbi o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah z dne 3. avg. 1932 so se imele obstoječe zbornice najkasneje v šestih mesecih preustrojiti v smislu novih določb o njihovi sestavi, področju in poslovanju. Omenjena uredba ima veljavnost zakona in je navedeni rok potekel 3. februarja t. l. Po prehodnih odredbah omenjene uredbe bi se bila morala v tem roku tudi naša zbornica prilagoditi Uredbi in sprejeti nova pravila.

Razlog, da tega nismo mogli storiti, je bil ta, da je naša zbornica kot skupna zbornica čakala s tozadevnimi ukrepi do poteka zakonitega enoletnega roka, ki je bil odrejen za sklepanje organizacij zborničnih pripadnikov o sistemu zbornice. Ta rok je potekel dne 9. marca t. l. in šele s tem trenutkom je nastopila za našo zbornico definitivna jasnost glede njene oblike.

Načrt pravil, ki se nahajajo pred Vami in o katerih smo včeraj v odsekih podrobno razpravljali in sklepali, pomenja neke vrste Ustavo za našo zbornico. Pri sestavi načrta sem strogo pazil na to, da se čim tesneje in kjer je bilo le mogoče naravnost dobesedno držim besedila uredbe in da se unese v naša pravila, ali, kakor so jih popreje nazivale srbijske zbornice, zbornični statut, vse kar je za organsko sestavo, določitev delokroga in pristojnost vseh zborničnih organov ter zborničnih naprav in ustanov potrebno, pa tudi ničesar več. V pravila spadajo načelne odredbe, vse podrobnosti o načinu poslovanja posameznih zborničnih organov spadajo v poslovnik. Naša zbornica dosedaj ni imela posebnih pravil ali statuta, ker to po prejšnjem zakonu o zbornicah ni bilo potrebno. Zbornica je poslovala po poslovniku, ki ga je sprejel zbornični svet leta 1928 in ki je bil odobren od ministrstva.

Naše posestrime, ki so se morale v zmislu določb uredbe preurediti, so vse že v toku zimskih mesecev izvršile svojo reorganizacijo, žalibog večinoma obenem z delitvijo na dve ali celo več zbornic in sprejele nova pravila. Sedaj jim sledi tudi naša zbornica in prvo vprašanje, ki Vas zanima, je, katere spremembe nastajajo s sprejetjem novih pravil.

Kakšne so izpremembe

1. Področje in naziv zbornice, njen sedež in pravni značaj ostaja povsem neizpremenjen. Tudi ostale odredbe glede poslovnega jezika in uradnega pečata ne donesajo nikake izpremembe.

2. Obeležje glavnih zborničnih nalog je vzeto dobesedno po uredbi, ki se je zopet v tem oziru naslanjala na praktične izkušnje in bistveno izpremenjene potrebe povojnih prilik, v katerih se je vsled sile razmer funkcija zbornice zelo razširila in njeno delovanje posplošilo. Dočim so bile zbornice po starem srbskem zakonu o radnjama več ali manj le uradi za registracijo obrtov in za gotove administrativne agende, zahteva sedanjí tok razvoja odnošajev v gospodarstvu vsak dan jačje, da se angažirajo zbornice za posredovanje v nbroju administrativnih zadev, posebno pa, da osnavljajo, vzdržujejo in upravljajo ustanove, zavode in razstave za pospeševanje gospodarskih panog, ki so zastopane v zbornici, nadalje ustanove za vzgajanje pripadnikov in podmladka teh gospodarskih panog, kakor tudi gospodarskih podjetij občne koristi.

Uredba je združila, kakor vidite, obe vrsti agend in je tako delokrog zbornice jasno in podrobno začrtan in konkretiziran.

ran. Ostvarjenje tega širokega delokroga je seveda odvisno od gmotnih sredstev, s katerimi posamezna zbornica razpolaga. V tem oziru je sedanja doba za razvijanje aktivnosti precej težka, ker se sredstva, s katerimi razpolaga zbornica, od leta do leta zmanjšujejo, dasi se baš sedaj od zbornice pričakuje največ pomoči za poživitev gospodarstva.

V odredbah glede zborničnih pripadnikov ni nikakih izprememb. Navedene so le zadavne odredbe novega zakona o obrtih.

Novost je uvedba častnega članstva, dočim smo institucijo dopisujočih članov imeli že po sedanjem poslovniku.

V nadaljnjem poglavju, ki govori o organih zbornice, je nova odredba, da se poveša število zborničnih svetnikov od 48 na 56 in to iz razloga, ker se ustanavlja nov odsek za gostinstvo. Skupina gostinskih obrtov je po novem obrtnem redu § 76 zelo obsežna in obsega devet vrst obratov, katerih število znaša na zborničnem področju že sedaj nad 6000 in je predlog vsled tega stvarno utemeljen. Ker igrajo gostinska podjetja za tujski promet izredno važno vlogo, so poverjena v delokrog novega odseka tudi vprašanja pospeševanja tujkega prometa, ki je že danes znaten, a bo v bodočnosti mogoče celo eden najvažnejših virov dohodkov naše gospodarske pridobitnosti. V ostalem ta odsek že obstoja daljšo dobo let v sličnem odnošaju, sestavi in delokrogu pri zbornici v Zagrebu.

V razmerju številčnega odnošaja napram drugim panogam predlagamo, da znaša število članov gostinskega odseka samo 8 in upamo, da bode te soglasni s tem predlogom, s katerim je po našem mišljenju zadeto pravo razmerje.

Novost je nadalje sestava zborničnega predsedništva, ki se po uredbi sestavlja iz zborničnega predsednika, treh zborničnih podpredsednikov in vseh predsednikov zborničnih odsekov. Predsedništvo bo potemtakem v naši zbornici štele v maksimalnem primeru 7 gospodov. Za enkrat bo to število manjše, ker so bili po dosedanjem poslovniku zbornični podpredsedniki obenem načelniki odsekov. Ta možnost je ohranjena tudi v novi uredbi za bodoče.

Odredbe glede delokroga odsekov so na podlagi praktičnih opažanj in izraženih želj primerno izpopolnjene ter dajejo možnost, da se vsaka panoga v zbornici po svojih predstavnikih uveljavi in izživi v vsej inicijativnosti in stvarni borbenosti, ki je v skladu s splošnimi nalogami zbornice. Avtonomija je na ta način i v pogledu delokroga kakor tudi možnosti osiguranja primernih kreditov za izvrševanje specialnih nalog odseka zajamčena do skrajnosti stvarne potrebe in praktične izvedljivosti.

Od stalnih odborov smo zaenkrat v pravih predložili samo dva odbora, ki pri nas že dejansko obstojata, to je finančni odbor, katerega delokrog obsega sestavo zborničnega proračuna in nadzorstveni odbor, ki ga tvorijo oni, ki so vršili dosedaj funkcije računskih pregledovalcev.

Naprava stalnega zborničnega razsodišča obstoja pri zbornici že od l. 1928 in ima tudi za svoje poslovanje poseben pravilnik, ki ga je odobrilo ministrstvo za trgovino.

Končno naj omenim, da je med odredbami o zborničnem gospodarstvu in zborničnem uradu važna določba glede pokojninskega sklada. Pokojninski sklad je tvoril dosedaj sestavni del zbornične imovine, dasi se je kot sklad posebej upravljal. Po uredbi pa je ustanova pokojninskega sklada posebna imovina, o kateri se morajo polagati računi posebej. On je po teh določbah pravna oseba in bo zato potrebna v tem oziru izprememba našega penzijskega ustava.

Pravila, ki jih bo sprejel zbornični svet, moramo predložiti ministru trgovine in industrije v odobritev. Ko dobimo to odobritev, bo naša najnujnejša naloga, da izdelamo poslovnik, v katerem bodo vsebovane vse podrobne določbe o poslovanju in delokrogu zborničnih organov, sveta, predsedništva, odsekov in odborov, odredbe glede sklepčnosti sej, stavljanja vprašanj, nujnih in samostojnih predlogov itd.

Upam, da sem vam s tem podal v glavnih obrisih izpremembe, ki jih povzroča nova uredba o zbornicah, ter Vas na podlagi zaključkov včerajšnjih odsekovih sej prosim, da blagovolite predložena pravila soglasno sprejeti.

Davčna politika in praksa

Poročilo zborničnega svetnika Jakoba Zadravca na plenarni seji Zbornice za 1933

(Nadaljevanje.)

Izmera pridobnine

Pridobnina v sedanji izmeri znaša v najnižji skupini pri povprečno 150—200% dokladah okoli ene petine ocenjenih dohodkov. Po svoji izmeri postaja pridobnina pri vedno rastoči tendenci poviševanja ocene dohodkov za njeno odmero težko breme, ki ni več v pravem skladu s plačilno zmožnostjo gospodarsko šibkejših davkoplačevalcev. Pri sedanjih nevšečnih prilikah ne zaslužio posebno gospodarsko šibkejši sloji niti toliko, kolikor potrebujejo za preživljanje. V obratu naložena glavica se stalno zmanjšuje, odnosno se posamezniki v upanju na boljše čase od dne do dne bolj zadolžujejo.

Zbornica je za znižanje pridobnine že opetovano stavila utemeljene predloge, tako na primer na zadnji plenarni seji. Vsi predlogi pa so žalibog ostali doslej neupoštevani.

Medtem je kriza posebno v obrtniških krogih tako napredovala, da se splošno na vseh obrtniških zborovanjih uveljavlja zahteva, da se za pobiranje pridobnine do-

Adria prašek je boljši

loči izpremenjenim prilikam ustrezajoč davčni minimum, ker mali obrtnik v svojem obratu ne zaslužio niti toliko, kolikor znaša običajna dnevna mezda. Ker so obrati oseb, ki bi drugače obremenjevale državo ali samoupravne edinice, če ni povprečni dnevni dohodek večji od običajne dnevne mezde, po zakonu oproščeni pridobnine, sklepajo mali obrtniki, da imajo pravico zahtevati, da se tudi njihov dohodek do višine običajne dnevne mezde oprosti pridobnine.

Te zahteve dokazujejo, da so nastopile razmere, ki malim obrtnikom docela onemogočajo, da bi mogli zadostiti svoji davčni dolžnosti in je zato skrajni čas, da se pridobnina malih obrtnikov pavšalira na ta način, da bo znašala za mojstra po 60 dinarjev in za pomočnika po 30 dinarjev na leto.

Davek na poslovni promet

Enako kakor pri drugih davčnih vrstah se je poostrišlo pobiranje tudi pri davku na poslovni promet. Poostreno pobiranje se ne vrši samo v okviru predpisov, ampak je v zadnjem času opažati, da gre celo preko predpisov.

V tem pogledu primeroma navajam, da uredba z dne 20. julija 1931 v členu 2. izrecno odreja, da plača pri naročilih iz notranosti države za izdelavo iz gradiva, dobljenega ali prejetega na račun naročitelja, naročitelj sam, dočim podlega izdelovalec glede izdelave običnemu prometnemu davku. Ta predpis uredbi je finančno ministrstvo enostavno preklicalo, ne da bi preklic objavilo in odredilo, da mora izdelovalec plačati skupni davek, pač pa je oproščeno običnega davka.

V zadnjem času pa je finančno ministrstvo še nadalje odredilo, da se mora koncem leta plačati skupni davek ne samo od odškodnin, prejetih v koledarskem letu, marveč tudi od onih, ki še niso bile plačane, ker so bile kreditirane. Na ta način nasprotju s zakonom, ki v § 8. izrecno naterja, ki niso bile plačane, kar je v nasprotju z zakonom, ki v § 8. izrecno navaja, da se pri skupnem davku smatra za osnovo to, kar se tekom koledarskega leta prejme kot odškodnina za izvršene dobave.

Na ta način se v praksi postopa naravnost v nasprotju z zakonom, ki je davčno dolžnost vezal na plačilo odškodnine. Nasprotna praksa zahteva, naj bi davčni zavezanec za svojega odjemalca neglede na to, da mu je že blago zaupal, založil še davek, dasi se ravno v sedanjih časih le prevečkrat dogaja, da ne dobi blaga plačanega, kar izključuje davčno dolžnost, ki je vezana na promet proti odškodnini.

Rentnina od trgovskih terjatev

V zadnjem času postaja vedno bolj aktualno vprašanje rentnine od trgovskih terjatev.

To vprašanje v našem zakonu ni zadovoljivo urejeno. Prvotni zakon je v čl. 61. odredil, da dohodki od terjatve davčnih zavezancev, ki plačujejo pridobnino, niso zavezan rentnini, če dokažejo, da so taki dohodki del dohodka, ki je zavezan pri-

dobnini. Po določilu prvotnega besedila zakona so bile te terjatve oproščene rentnine, dokler se ni za nje izpremenila pravna podstava, to je, dokler se niso izpremenile v menične, zemljeknjižne in podobne terjatve. Toda že v letu 1929 se je to določilo izpremenilo tako, da velja samo za ona pridobnini zavezana podjetja, ki vložijo za pridobnino prijavo na podstavi predloženih verodostojnih in pravih računov po čl. 53. zakona o neposrednih davkih. Pridobnina po tem členu se odmerja le neznatnemu številu davčnih zavezancev, ker večina davkoplačevalcev nima na razpolago takih računov, da bi bila odmera po tem načinu mogoča. Pri večini davčnih zavezancev se vrši odmera pridobnine po členu 57., po katerem oceni davčni odbor čisti dohodek po svobodnem prepričanju in pri tej oceni upošteva tudi dohodke od terjatev, kolikor jih podjetje ali obrat vobče ima. Na ta način se ti dohodki dvakrat obremenijo, enkrat s pridobnino in drugič z rentnino, kar gotovo ni mogel biti namen zakonodajalca.

Na tej podlagi so n. pr. v zadnjem času davčne uprave izdale celo vrsto pozivov na lastnike podjetij in obrtov, da prijavijo dohodke od terjatev. Davčne uprave utemeljujejo svoj postopek z določilom drugega odstavka člena 68. zakona o neposrednih davkih, ki pravi, da se v dolgovnih razmerjih jemlje dohodek v višini, določeni z listino, neglede na to, ali ga je davčni zavezanec faktično prejel ali ne. Če dohodek ni določen z listino in se tudi ne da ugotoviti, a je obstoj dolgovnega razmerja dokazan, se smatra za dohodek 6% na leto od vrednosti dolgovnega razmerja. Kupčijski promet je v veliki meri navezan na kreditiranje. Podjetja imajo za blago, prodano na kredit, veliko terjatev, ki se vedno težje izterjujejo tudi od odjemalcev, ki so sicer solventni. Da svojih terjatev ne izgube, jih po možnosti zavarujejo, med drugim tudi z vknjižbo zastavne pravice, ako ima dolžnik kakšno nepremičnino. Obresti od terjatev se jako težko pobirajo, četudi se vknjižijo. Upnik je v večini primerov zadovoljen, da pride do kapitala.

Zahteva davčnih uprav, naj podjetja prijavi svoje terjatve za rentnino, neglede na to, ali so obresti od njih prejela ali ne, ne more biti v skladu z intencijo zakonodajalca. Predpogoj davčne dolžnosti more biti izpolnjen samo, če je podan dohodek, ne pa samo pravica na dohodek brez možnosti realizacije. To povsem jasno izhaja iz čl. 67. zakona o neposrednih davkih, ki pravi, da se jemljejo za osnovo pri odmeri rentnega davka vsi prejemki prejšnjega davčnega letca. Davčna osnova se more po pravilniku samo izjemoma ugotoviti tudi na podlagi presumptivnega dohodka po drugem odstavku čl. 68., ako ni ta z listino določen. Določilo drugega odstavka čl. 68. zakona o neposrednih davkih bi se smelo izjemoma porabiti samo v onih primerih, v katerih je sigurnost,

Adria prašek je boljši

da je upnik obresti dejansko prejel, pa davčna oblast ne more ugotoviti, koliko so te obresti znašale. Zakon ni hotel zadeti nerealiziranih obresti. To izhaja tudi iz tega, da takoj v naslednjem odstavku člena 68. navaja, da se more odmera in izterjava davka na prošnjo davčnega zavezanca ustaviti, če je terjatev predmet sodnega postopanja.

Odkar se je uveljavil zakon o neposrednih davkih, so se prilike v gospodarstvu bistveno izpremenile. Zakonodajalec takrat ni mogel imeti pred očmi razmer, kakršne so nastale v zadnjem času, ko se je pokazala potreba zakona o zaščiti kmetovalcev, o posredovalnem postopku in se je dovolil dolžnikom daljši ali krajši moratorij. S tem so se odnošaji dolžnikov do upnikov bistveno izpremenili na način, ki imperativno zahteva, da se zakoniti predpisi o rentnini prilagode izpremenjenim prilikam.

V ta namen je potrebno,

a) da se znova uveljavi besedilo čl. 61. zakona o neposrednih davkih, kakršno je imel prvotni zakon o neposrednih davkih; b) da se dosledno izvede načelo, da podlegajo rentnemu davku samo dejansko prejete obresti.

Po svetu

Uradno se demantira vest, da bi se v kratkem sklenil med Malo antanto in sovjetsko Rusijo pakt o nenapadanju.

Procesi proti raznim oderuhom, ki so posojali denar tudi proti več ko 2000stotnim obrestim, so se pričeli v Beogradu.

Češkoslovaška vlada bo razpustila nemško narodno socialistično stranko, ker je pač potrebno, da se nedemokracijskim in terorističnim strankam ne dovoli zlorabljanje demokratičnih pravic v to, da bi izpodkopavale temelje demokracije.

XXV. pomladanski sejm hišne opreme v Pragi traja letos od 15. t. m. do 2. maja. Ta tradicionalni sejm daje popoln pregled vsega mizarskega obrta. Letos časopisi posebno hvalijo izdelke državne osrednje šole za stanovanjsko industrijo (Žižkov). Katalog je razkošno opremljen in bo zanimal gotovo tudi naše obrtnike in arhitekto.

Težišče politike se seli v Ameriko. Angleški min. predsednik MacDonald je pred odhodom v Ameriko izjavil, da bo dosegel sodelovanje z Rooseveltom. Italijanski finančni minister pa odpotuje tja na gospodarsko konferenco dne 2. maja.

Amerika prizna Sovjetsko Rusijo baje še pred sklicanjem svetovne gospodarske konference.

Roosevelt je predložil kongresu zakonski osnutek za ustanovitev hipoteknega zavoda »Vladna družba«, ki bi imela akcijski kapital 200.000.000 dolarjev, najela pri »Reconstruction Finance Corporation« posojilo 2 milijard in izdala za hipoteke 4%ne bone, katerih ne bi obdačili in bi država garantirala obresti upnikom. Dolžniki bi plačali 5%ne obresti, enako tudi občine. Kongres je predlog sprejel.

Nemški protest v Londonu je vročil v soboto poslaniški svetnik Bernstorff. Hitler protestira zoper izjavo, ki so padle v angleški zbornici. Javno mnenje Anglije je zaradi tega vmešavanja v notranje angleške zadeve zelo ogorčeno.

Adria prašek je boljši

Indeks velikega trga raste. Nemški statistični urad je objavil indeks za dan 12. aprila, ki se je v zadnjem tednu dvignil za 0,2% na 907 (l. 1913 = 100). Agrarni produkti 81,8 (+ 0,7%), ind. sirovine in polizdelki 87— (+ 0,2), industrijski izdelki 111,4 (+ 0,1).

Bavarski kardinal Faulhaber je prosil Hitlerjevo vlado, naj za praznike izpusti politično »zavarovane« jetnike vsaj na dopust. Minister Wagner je obljubil, da bo za vse jetnike uvedel redno dušebrižništvo.

Javno so odsekali glave nekemu delavcu, ki je bil obsojen na smrt, ker je pri demonstracijah ubil neko žensko. To je prva justifikacija v Hitlerjevem tretjem cesarstvu.

84 političnih umorov in ubojev je bilo v Nemčiji od 3. do 25. marca, in sicer je bilo ubitih: 17 narodnih socialistov, 14 židov in 53 komunistov in socialnih demokratov.

Proces družbe Vickers v Moskvi prinaša neprestano nova odkritja. Špijonažo je vodil eksportni ravnatelj družbe, Richards. Priči Dolgovu so darovali 3000 rubljev, ki je pa ta denar takoj mesel na policijo.

Plemiške naslove in odlikovanja je Hitler zopet uvedel v Nemčiji.

Nemški notranji minister je izdal proglas na vse abiturijente, da se prostovoljno prijavijo za fizično delo. Abiturijenti bodo dobivali od države le hrano in stanovanje. Na ta način hoče nemška vlada okrepiiti med mladino socialni čut in zavest solidarnosti.

Italijanska vlada se trudi že od lanskega aprila, da poveča svojo zlato podlogo. V ta namen je vlada priredila posebno »zlato trgatvo«, da z njo pritegne zlato iz naroda. Vlada je računala, da bo mogla na ta način dobiti od naroda za 750 milijonov zlata. Njena namena pa se je ponesrečila in »zlato trgatvo« je dala samo 259 milijonov ali eno tretjino pričakovane vsote.

V Citroenovih zavodih so začeli zopet delati. Od 18.551 delavcev se je vrnilo na delo 14.620.

V sporu zaradi Grenlandije med Dansko in Norveško je haško razsodišče razsodilo z 9:2 glasovoma v korist Danske. Grenlandija ostane torej v posesti Danske.

Za velikega učenjaka Einsteina so ustanovili na College Francais posebno stolico za fiziko, ker se bo Einstein vsled dohodkov v Nemčiji za stalno naselil v Parizu.

Denarstvo

NOV DOLG JAPONSKE

Iz Tokija poročajo, da je izdala japonska vlada obveznice za 315 milijonov jen po tečaju 96,5%. Na ta način dobljeni denar se bo uporabil za kritje izdatkov mandžurske ekspedicije. Obveznice bo prevzela japonska emisijska banka. Sploh se v zadnjem času opaža, da se japonska vlada vedno pogosteje obrača na emisijsko banko za potreben denar.

DEFICIT BELGIJE

Belgijski finančni minister Jaspar je na seji senata izjavil, da bo državni primanjkljaj v letu 1933/34 znašal od 600 do 700 milijonov frankov. Ker Belgija ne namerava prositi pomoči v tujini, se bo primanjkljaj pokrtil s prihranki.

DEFICIT MADJARSKE

Novi madjarski proračun za leto 1933/34 izkazuje primanjkljaj v višini 76,2 milijonov pengov. Vlada se bo vsled tega začela pogajati s tujimi upniki, da bi ji dovolili plačevanje zunanjih dolgov z blagajniškimi boni. Ostali del deficita bi vlada pokrila z novim posojilom.

KONTROLA EFEKTNEGA TRGA V USA

Predsednik Roosevelt je poslal kongresu posebno spomenico o uvedbi državne kontrole nad izdajo vrednostnih papirjev. V utemeljevanju svojega predloga pravi Roosevelt, da je treba zaščititi poštenje in gledati na to, da se poveča čut odgovornosti za zaupan tuji denar. Državna kontrola ne pomeni, da bi dala država kapitalistom kakšne garancije ali da sprejema na sebe kakšne obveznosti. Njeno nadzorstvo ima samo ta namen, da se javnost točno informira o naravi in kvaliteti vrednostnih papirjev, ki se predložijo podpisovanju. Glavni cilj je pri tem, da se poveča odgovornost bankirjev in vseh, ki imajo posla s tem denarjem. V vseh gospodarskih krogih, razen med njujorskimi bankirji, je bil ta predlog Roosevelta sprejet z navdušenjem. Pričakujejo, da bo kongres takoj izglasoval ta predlog, ki bo mnogo pripomogel, da postanejo vlagatelji zopet zaupljivi.

Priporočila se

GREGORC & Ko.

LJUBLJANA

Veletrgovina specialnega in kolonijalnega blaga, raznega šeganja in spirita

TELEFON: 22-46 Brzjavni: GREGORC
Zahtevajte specialne ponudbe!

Občni zbori.

Javno skladišče in prevozna družba, d. d. v Celju ima letni redni občni zbor dne 26. aprila ob 15. uri v pisarni Dušana zangerja v Celju.

Združene papirnice Verče, Goričane in Medvode, d. d. v Ljubljani imajo XIV. redni občni zbor dne 29. aprila ob 9. uri v veliki posvetovalnici Ljubljanske kreditne banke.

Rudnik in železarna v Štorah ima 54. redni občni zbor dne 8. maja ob 11. uri v fabričnih prostorih v Štorah.

Vasjemna savarovalnica v Ljubljani ima redni občni zbor dne 19. maja ob pol šestnajstih v poslovnih prostorih v Ljubljani.

TROŠARINA NA ELEKTRIČNI TOK

Finančni minister je izdal pravilnik za obračunavanje drž. trošarine v državnih, banovinskih in občinskih elektrarnah. Na posebno prošnjo se more tem elektrarnam dovoliti zaračunavanje trošarine pavšalno na podlagi predlanske potrošnje. Trošarino bo določila posebna komisija. Mnenja smo, da bi se morala ista ugodnost priznati tudi vsem drugim elektrarnam, da morejo tudi te svobodno voditi svojo tarifno politiko, kakor utemeljuje finančni minister novi pravilnik.

Na V. vinarski kongres v Novo mesto

Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru priredi V. vinarski kongres v Novem mestu in sicer v dneh od 24. do 26. maja. Obenem se bo vršila tudi vinska razstava s sejmom in VII. redni letni občni zbor društva. Izdelan je obširen program in opozarjamo že danes vse vinogradnike, da se ga udeležijo.

Razpored prireditev:

Dne 24. maja — sredo:

ob 17. uri seja glavnega odbora in delegatov podružnic in redni letni občni zbor Vinarskega društva v Novem mestu.

I. Dnevni red seje glavnega odbora:

1. Poročilo društvenih funkcionarjev.
2. Poročilo urednika za vinarstvo in kletarstvo.
3. Obravnava predlogov in pritožb.
4. Predlogi glavnega odbora za občni zbor.
5. Volitve.
6. Referat o prodaji grozdja. Poročata sreska kmetijska referenta J. Znidarič in V. Kuret.
7. Slučajnosti.

II. Dnevni red občnega zbora:

- Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in preglednikov računov.
Poročilo urednika za vinarstvo in kletarstvo.
Odobritev odborovih predlogov.
Volitve.
Obravnava predlogov in morebitnih pritožb s strani podružnic in društvenih članov.
Slučajnosti.

Dne 25. maja — četrtek — praznik:

I. Ob 8. uri V. vinarski kongres v Novem mestu.

Dnevni red:

1. Trsni izbor. Poroča ing. Ivo Zupanič, ravnatelj kmet. šole na Grmu.
2. Namizno grozdje. Poroča ing. Franjo Lukman, vinarski nadzornik in referent za vinarstvo in sadjarstvo pri kr. banski upravi v Ljubljani.
3. Obnova vinogradov. Poroča višji klet. nadzornik v p. Franjo Gombač v Ljubljani.
4. Vino v trgovinski politiki. Poroča

BULLETIN D'INFORMATIONS ECONOMIQUES

Dne 20. aprila tek. leta bo pričel izhajati v založbi Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine »Bulletin d'informations économiques« (La Yougoslavie économique) in sicer 2 krat mesečno v francoskem jeziku. »Bulletin« bo vester informator inozemskih gospodarskih krogov o ekonomski in trgovski Jugoslaviji s posebnim oziranjem na njene izvozne možnosti. S svojimi stalnimi rubrikami kakor: »La revue du marché yougoslave«, »Ce que la Yougoslavie peut exporter«, »Offre de nos produits« in dr. postane »Bulletin« gotovo organ, po katerem bodo povpraševale vse zunanje firme, katere želijo stopiti v trgovske stike z našo državo.

»Bulletin« se bo pošiljal v več tisoč izvodih v vse evropske in izvenevropske države med interesirane kroge, povsod tja, kjer obstoja tudi najmanjša možnost plasiranja naših izdelkov.

Interesenti, ki bi hoteli naročiti ali inserirati v omenjenem »Bulletinu«, naj se obrnejo na Administracijo »Bulletin« Ratniški dom, Beograd.

*

LA YUGOSLAVIE ECONOMIQUE 1932.

Izšla je francoska knjižica o jugoslovanskem gospodarstvu, ki jo je (z gorenjim naslovom) sestavil in izdal Zavod za zunanjo trgovino v Beogradu, Ratniški dom.

Zavod zbira in opredeljuje gospodarske podatke o Jugoslaviji in o deželah njene

predsednik Vinarskega društva in narodni poslanec Lovro Petovar v Ivanjkovcih.

5. Resolucija.
II. Ob 11. uri bo otvoritev vinske razstave z vinskim sejmom v Novem mestu.

III. Ob 14. uri poučni izlet v vinograde na Trški gori.

Dne 26. maja — petek.

Poučni izleti v razne vinorodne kraje Dolenjske, predvsem v Belokrajino.

Izletov se morejo udeležiti samo tisti, ki se bodo do 22. maja 1933 pri Vinarski podružnici v Novem mestu za nje prijavili.

Vinska razstava z vinskim sejmom bo trajala 25. in 26. maja 1933 in bo odprta vsak dan od 8. do 18. ure.

Za polovično vožnjo po vseh državnih železnicah smo prosili.

Vinarsko društvo za Dravsko banovino v Mariboru.

Predsednik: L. Petovar, l. r. Tajnik: J. Zabavnik, l. r.

Opomba: § 8. pravil Vinarskega društva za Dravsko banovino v Mariboru določa med drugim: Redni občni zbor Vinarske podružnice se mora vršiti za končano poslovno dobo v mesecu aprilu. Občni zbor je sklepčen, ako je navzoča vsaj četrtina članov, sicer je sklepčen pol ure kasneje pri vsakem številu navzočih članov. Za veljavnost sklepov je potrebna nadpolovična večina glasov.

Podružnice si izvolijo na svojem rednem občnem zboru delegate, kot svoje zastopnike za redni občni zbor Vinarskega društva in sicer za prvih 20 članov po enega, za vsakih nadaljnjih 20 članov spet po enega delegata, morebitni nadaljnji ostanek od najmanj 10 članov se računa za nadaljnje enega delegata. En delegat sme imeti največ tri glase, izkaže se s pooblastilom. Za vsaj enega delegata z enim glasom mora imeti podružnica najmanj 15 članov.

§ 9. pravil določa med drugim: Občni zbor Vinarskega društva je sklepčen, če je zastopana po podružničnih delegatih vsaj desetina v podružnicah organiziranih članov. Pri nesklepčnosti se vrši občni zbor pol ure kasneje pri vsakem številu udeležencev.

zunanje trgovine, daje najboljša pojasnila, poučuje domače izvoznike in gosp. organizacije o potrebah tujega tržišča, sporoča naslove in pogoje.

Temu namenu primerna je vsebina knjižice za leto 1932. Po kratkem uvodu opisuje narodopisno, upravno in socialno stanje države, v naslednjih poglavjih gospodarske vire od vseh vrst poljedelstva, sadjarstva, vinarstva in ind. sirovin, živinoreje, ribarstva, rudništva, gozdarstva, mlinske, alkoholne, konzervne, tekstilne, kemične, papirne, usnjarske in ostalih industrij do zunanje trgovine in elektrifikacije, nato pa še posebej turizem, avtomobilski promet, zdravilišča in letovišča. Vsa smov je do podrobnosti (razen nekaterih krajevnih imen) skrbno obdelana in opremljena s podatki, o katerih moramo reči, da bodo dober pripomoček vsej zunanji, pa tudi notranji trgovini.

že v 24 urah

barva, pleštra in kemične snovi oblika, klobuko itd. Skrobli in svetilnika stroje, ovrtnike in manšete. Pere, sapl, munga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Solunburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Priloženi so zemljevidi in pregled velesejmoy. Knjiga ima 203 strani na krepkem papirju in prijazni vezavi.

Za pospeševanje tujkega prometa

Zbornični član Josip Lavtižar je stavil na zadnji plenarni seji Zbornice ta predlog:

V naši banovini smo v izdatni meri navezani na tujski promet, ki ugodno vpliva na naše gospodarstvo. Naše gospodarstvo ima ves interes na tem, da se tujski promet neovirano razvija. Razvoj tujkega prometa pa v zadnjem času ovirajo devizne omejitve, ki kvarno vplivajo na poset naših kopalšč, letovišč in planin.

Te ovire bi se izdatno omilile, ako bi naša finančna uprava dovolila, da smejo inozemci, ki prihajajo k nam na oddih, porabljati za kritje stroškov preživljanja v naši državi povsem vezana dobroimetja v neomejenem obsegu. Na ta način bi se ne pospeševal samo tujski promet, ampak bi se v našo korist vsaj deloma likvidiralo vprašanje povsem vezanih terjatev, ker bi se porabile na našem ozemlju.

Predlagam, da se Zbornica obrne na finančno ministristvo s prošnjo, da z ozirom na dejstvo, da stojimo tik pred nastopom tujke prometne sezone, nujno dovoli porabo povsem vezanih terjatev za tujko-prometne svrhe v neomejenem obsegu.

Konkurzi in prisilne poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini izdelovalca kreme za čevlje in čistila v Mostah pri Ljubljani Ivana Lepajneteta. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik odvetnik dr. Jelenc. Narok za sklepanje poravnave dne 20. maja ob 9. Rok za oglasitev do 14. maja.

Narok za prisilno poravnavo v zadevi Franciške Bayer-Swaty se določa na dan 20. aprila ob 11. pri okrožnem sodišču v Mariboru.

V poravnalni stvari ključavničarja Prečija Jakoba v Novem mestu se je poravnalni narok preložil na dan 20. aprila ob pol enajstih. Prezadolženec ponuja 41% kvoto. Poravnava lastnice Grand hotela Toplice na Bledu Molnar Jule je postala pravomočna.

Dobava-prodaja

Dne 18. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dnevne dobave mesa za čas od 20. aprila do 30. septembra 1933; dne 19. aprila t. l. pa glede dobave 5600 m³ drv.

(Predmetna oglasa sta na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Prodaja starega papirja in razbitega stekla. Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu sprejema do 19. aprila t. l. ponudbe glede prodaje ca. 110.000 kg starega papirja in 98.000 kg starega razbitega stekla. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri splošnem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani.)

Direkcija državne železarnice Vreš-Majdan sprejema do 19. aprila t. l. ponudbe glede dobave 2000 komadov vijakov, 50 ton ilovice, 10.000 kg apna; do 26. aprila t. l. pa glede dobave azbestnega materiala, 200 m plinskih cevi, železnega plešča itd.

Dne 27. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi kosovske divizijske oblasti v Prištini licitacija glede dobave 14.500 kg petroleja.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 27. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg šamotne moke in 3 gumijastih cevi.

Prodaja konjskega gnoja se bo vršila potom licitacije dne 27. aprila t. l. pri Komandi Dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani, Rimska cesta št. 22. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

RAZGLAS

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razglasa po členu 11 naredbe gospoda ministra za trgovino in industrijo z dne 27. junija 1928, št. 14.402/III., o legitimiranju trgovcev, industrijcev, obrtnikov in njih potnikov, kadar zbirajo naročila in o izdajanju legitimacij za trgovske potnike (>Uradni list< z dne 24. avgusta 1928, št. 289/81), da je izdala v razdobju nadaljnjih treh mesecev in sicer od 1. januarja 1933 do 31. marca 1933 naslednje nove legitimacije:

1. Spegljč Franc, Celje — Brauns Viljem, tovarna anilinskih barv in kemičnih izdelkov, Celje.
2. Stern Milan, Zagreb — Brauns Viljem, tovarna anilinskih barv in kemičnih izdelkov, Celje.
3. Reich David, Varaždin — Remeč & Co., tovarna upognjenega pohištva, Ljubljana.
4. Kratochwill Julij, Ljubljana — Ludvik Franc in sinovi, ekSPORTNI mlin in tovarna testenin, Maribor.
5. Zupan Vlado, Ljubljana — Jelačin & Comp., tovarna zamaškov, Ljubljana.
6. Vrisk Viktor, Grosuplje — Tovarna motvoza in vrvarna d. d., tovarna motvoza in vrvarna, Grosuplje.
7. Brumec Josip, Ljubljana — Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Ljubljana.
8. Ljevaković Peter, Lipik — Cvetič Janez, tovarna perila, Murska Sobota.
9. Hass Anton, Maribor — >Unio< družba z o. z., tovarna kemično-tehničnih izdelkov, Maribor.
10. Verčon Josip, Moste — Medič-Zankl d. z. o. z., tovarna olja, firneža, lakov in barv, Ljubljana.
11. Molnar Ignacij, Zagreb — >Peko< družba z o. z., tovarna in prodaja čevljev, Ljubljana.
12. Kunschitz Avgust, Ljubljana — >Stora< d. d., tovarna zaves, št. Vid nad Ljubljano.
13. Černic Georg, Maribor — Zalokar Karl >Mirim<, tovarna hranil, Maribor.
14. Jontes Ivo, Ljubljana — Korenčan I., trgovina z galanterijo, Ljubljana.
15. Albahary Jacques D., Zagreb — >Stora< d. d., tovarna zaves, čipk, tekačev, preprog itd., št. Vid nad Ljubljano.
16. Toth Mirko, Zagreb — Tvoznice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
17. Popović Milutin, Split — Tvoznice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
18. Ohrenstein Izidor, Maribor — Rosner Marko, trgovina z manufakturnim blagom, Maribor.
19. Lenšek Anton, Ljubljana — Krisper Anton, trgovina z galanterijo, Ljubljana.
20. Tomšič Drago, Tacen pod Smarno goro — Krisper Anton, trgovina z galanterijo, Ljubljana.
21. Kraner Leo, Ljubljana — Kolinska tovarna hranil d. d., tovarna hranil, Ljubljana.
22. Zoričić Anton, Kapele — Prešern Ivan, tovarna čevljev, Kranj.
23. Vivilj Peter, Lesce pri Bledu — Šušteršič Slavko in Milka, tovarna nogavic, Lesce pri Bledu.
24. Vekić Simo, Prijedor — Milarna in svečarna d. d., tovarna mila in sveč, Ljubljana.
25. Watzek Aleksander, Maribor — Skladišče Berndorf J. Richter, trgovina Berndorfovih proizvodov, Maribor.
26. Pejnović Milan, Beograd — Tvoznice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
27. Hain Robert, Zagreb — Tvoznice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
28. Krsnik Juraj, Zagreb — Razboršek I., tovarna čevljev, Tržič.
29. Tavčar Faust, Kranj — Savnik Anton, mehanično izdelovanje pletenin, Skofja Loka.
30. Bižić Nikola, Beograd — Rabič Teodor, izdelovanje štampiljk in grafičnih izdelkov, Ljubljana.
31. Jeruc Otmar, Ljubljana — Jugopražarna in tovarna hranil, Ljubljana.
32. Riehsauer Ema, Bela Crkva — Viljema Heinza dediči, knjigarna, Maribor.
33. Zoričić Vladimir, Maribor — Viljema Heinza dediči, knjigarna, Maribor.
34. Zoričić Poldi, Maribor — Viljema Heinza dediči, knjigarna, Maribor.
35. Turin Christine, Maribor — Viljema Heinza dediči, knjigarna, Maribor.
36. Vučetić Gjuro, Zagreb — Mariborska livarna in tovarnica kovin, livarna in tovarnica kovin, Maribor.
37. Rudolf Ivo, Maribor — >Mirim< Zalokar Karl, tovarna hranil, Maribor.
38. Radišić Peter, Zagreb — Kolinska tovarna hranil d. d., tovarna hranil, Ljubljana.

39. Kerpner Marko, Zagreb — Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana.
40. Kolar Josip, Ljubljana — Brauns Viljem, tovarna anilinskih barv in kemičnih izdelkov, Celje.
41. Nuss Paul, Novi Sad — Brauns Viljem, tovarna anilinskih barv in kemičnih izdelkov, Celje.
42. Skulj Franc, Krušovec — Glaser Franc, >Nikse<, prodaja modernih električnih gospodarskih strojev, Maribor.
43. Neuhaus Pavle, Novi Sad — Vidmar Josip, prva jugoslovska tovarna dežnikov, Ljubljana.
44. Završnik Alojzij, Ljubljana — Hribar Dragotin, tovarna pletenin, Ljubljana.
45. Siler Avgust, Ljubljana VII — Centralna vinarna d. d., trgovina z vinom, Ljubljana.
46. Vrtačnik Anton, Ljubljana — Slatnar Jože, izdelovalnica usnjene galanterijskega blaga, Ljubljana.
47. Šonc Viktor, Novo mesto — Vzemna zavarovalnica (požarni oddelek), zavarovanje za slučaj požarov, Ljubljana.
48. Skušek Rudolf, Maribor — Samec I., trgovina z galanterijo, Ljubljana.
49. Ferdo Martin, Dol. Prekopa — Samec I., trgovina z galanterijo, Ljubljana.
50. Perles Pavel, Ljubljana — >Elita< družba z o. z., konfekcija, Ljubljana.
51. Štemberger Drago, Ljubljana — Hedžet & Koritnik, veletrgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana.
52. Salamun Stane, Ljubljana — Hedžet & Koritnik, veletrgovina z manufakturnim blagom, Ljubljana.
53. Šerbes Maks, Maribor — Tvoznice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
54. Jug Avgust, Maribor — Tvoznice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
55. Male Tomo, Ljubljana — Tvoznice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
56. Cengić Hamdija, Ljubljana — >Teheran< Mušan Mutevilić, orijentalni salon, Ljubljana.
57. Herec Robert, Zagreb — Ambrožič in Sabothy, družba z o. z., tovarne perila, Maribor.
58. Avguštin Ivan, Celje-Breg — Vzemna zavarovalnica v Ljubljani, zavarovalnica, podružnica v Celju.
59. Ferjančič Karol, Ljubljana — Urbanič Josip, trgovina s semeni, Ljubljana.
60. Lenasi Julij, Zg. Šiška — repše Ign., tovarna in zaloga pohištva, Ljubljana.
61. Belihar Mirko, Ljubljana — Belihar & Velepič, izdelovanje damske konfekcije in perila, Ljubljana.
62. Karadžić Petar N., Beograd — Kolinska tovarna hranil d. d., tovarna hranil, Ljubljana.
63. Stepišnik Josip, Maribor — Ambrožič in Saboty, tovarna perila, Maribor.
64. Golubev Pavel, Vič pri Ljubljani — M. Tičar družba z o. z., trgovina s papirjem, pisarniški, tehničnimi in šolskimi potrebščinami, Ljubljana.
65. Bunc Rudolf, Ljubljana — Babka Alojzij, knjigoveška obrt in kartonaza, Ljubljana.
66. Grenko Matevž, Orla vas — Ježek K. & R., tovarna strojev, livarna železa in kovin, Maribor.
67. Lenardić Hinko, Ježica — E. Jeras in drug, izdelovanje alkoholnih pijač in sadnih sokov, Ljubljana.
68. Moor Viktor, Zagreb — >Proja< d. z. o. z., velepražarna kave in tovarna hranil, Ljubljana.
69. Zajc Anton, Ljubljana — >Trak< družba z o. z., izdelovanje vezal za čevlje in trakov za obleko in perilo, Ljubljana.
70. Hermann Franc, Sv. Janž — M. Hermann trgovina z mesanim blagom, Sv. Janž.
71. Marović Eduard, Zagreb — Kunc Josip & Komp., tovarna tkanin in pletenin, Ljubljana.
72. Bihorac Ibrahim, Zenica — Tovarna motvoza in vrvarna d. d., tovarna motvoza in vrvarna, Grosuplje.
73. Marković Petar, Jabukovac — >Jugospecial< L. Slanovec družba z o. z., trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
74. Cokarić Tomo Martin, Stobreč pri Splitu — >Jugospecial< L. Slanovec, družba z o. z., trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
75. Wirth Josip, Celje — Tvoznice Zlatorog, tovarna mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
76. Novak Mavrič, Zagreb — Tvoznice Zlatorog, tovarne mila, sveč, sode, pralnih praškov in toliščenih izdelkov, Maribor.
77. Kezić Alojz, Ljubljana — Gajšek Ana, trgovina s preprogami, Ljubljana.
78. Salihefendić Redžep, Gračanica — Bumiller Filip, D. Löbl nasl. in Slavko Tomljenović k. d., tovarna palic in bičevnikov, Celje-Zagrad.
79. Gantar Leopold, Stara vas — >Sora< družba z o. z., čevljarstvo, Ziri.

80. Peternel Franc, Ziri — Tiskarna >Kolektor< Albin Pogačnik, tiskarna, Stražišče pri Kranju.
81. Stojan Franc, Celje — Lukas F. S., žgarnarna in tovarna likerjev, Celje.
82. Spudić Rudolf, Maribor — Rosner Marko, trgovina z manufakturnim blagom, Maribor.
83. Kovač Franc, Ljubljana — Pučnik Adalbert, trgovina z manufakturnim in galanterijskim blagom ter narejeno obleko, Ljubljana.
84. Radnović Veselin, Beograd — >Unio<, družba z o. z., tovarna kem. — tehničnih izdelkov, Maribor.
85. Sokolić Robert, Osijek — Mikarna in svečarna d. d., milarna in svečarna, Ljubljana.
86. Batinić Tomo, Maribor — Trgovski dom I. Pregrad, veletrgovina, Maribor.
87. Blanke Herbert, Ptuj — Blanke Viljem, knjigarna in tiskarna, Ptuj.
88. Kandlerer Anton, Pilštajn pri Kozjem — Mikuš L., tovarna dežnikov, Ljubljana.
89. Horvat Stefan, Ziri — Maček Jožef, čevljarstvo, Ziri.
90. Reme Franc, Murnice — A. Zorko, trgovska agentura, Maribor.
91. Kurent Filip, Maribor — A. Zorko, trgovska agentura, Maribor.
92. Mežnarić Slavko, Ljubljana — Knjigarna Učiteljske tiskarne r. z. o. z., trgovina s knjigami, učili ter pisarniškim materialom, Ljubljana.
93. Radaković Nikola, Zagreb — Ambrožič & Saboty, družba z o. z., tovarna perila, Maribor.
94. Rehor Ladislav, Zagreb — >Metka< mehanična tkalnica d. z. o. z., mehanična tkalnica, Celje.
95. Schwander Jurij, Celje — >Metka< mehanična tkalnica d. z. o. z., mehanična tkalnica, Celje.
96. Butara Anton, Ljubljana — Schneider & Verovšek, trgovina z železnino, Ljubljana.
97. Geršanovič Salomon, Zg. Breg pri Ptuj — Blanke Viljem, knjigarna in tiskarna, Ptuj.
98. Likar Ivan, Ljubljana VII. — Lavrič Josip, trgovina z usnjem in kožami, Ljubljana.
99. Mičović Jagoš, Celje — Vok Ignacij, trgovina s šivalnimi stroji in kolesi, Ljubljana.
100. Cokarić Stipe Antin, Stobreč kod Splita — L. Slanovec >Jugospecial< družba z o. z., trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
101. Marković Ilija, Cuntić — L. Slanovec >Jugospecial< družba z o. z., trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
102. Dević Dušan, Wien — >Zora< tovarna konfekcija d. z. o. z., izdelovanje oblek in perila, Maribor.
103. Hajim Beni Benvenisti, Beograd — Josip Kunc & Komp., tovarna tkanin in pletenin, Ljubljana.
104. Klančnik Alojzij H., Mojstrana — Tiskarna >Kolektor< Albin Pogačnik, tiskarna, Stražišče pri Kranju.
105. Strassberger Mirko, Varaždin — Rosner Marko, trgovina z manufakturnim blagom, Maribor.
106. Mihajlović Lazar, Zemun — Hans Fleischman & Co., >Panexsol<, trgovina z medicinsko-tehničnimi predmeti, Ljubljana.
107. Munič Engelbert, Teharje pri Celju — Ant. Krisper Coloniale, veletrgovina kolonijalne in specerijske robe, velepražarna kave, mlina za dišave, Ljubljana.
108. Adamić Avgust, Ljubljana — >Pekatele< družba z o. z., tovarna testenin, Ljubljana.
109. Müller Dragotin Ljudevit, Zagreb — Dokl Ivan, razpečevanje patentiranih aparatov, Maribor.
110. Miško Sava, Novi Sad — >Melodvor< Gasperin družba z o. z., trgovina z gospodinjstvi in raznimi predmeti, Ljubljana.
111. Perković Avgustin, Sv. Andraž v Slov. goricah — Silec Franc, trgovina z živino in mesarija, Sv. Andraž v Slov. goricah.
112. Smerdž Franc, Ljubljana — Meden Viktor, veležigarnar, Ljubljana.
113. Jost Karl, Celje — Rakusch D., veletrgovina z železnino, Celje.
114. Preič Fuad, Tuzla — L. Slanovec, >Jugospecial< družba z o. z., trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
115. Balaz Edvin, Vršac — M. Lazar, mehanično izdelovanje pletenin iz volne, svile in bombaža, Ljubljana.
116. Löwinger Mihajlo, Novi Sad — Hribar Dragotin, tovarna pletenin in tkanin, Ljubljana.
117. Šurjak Fran, Zagreb — Mokronoška tovarna usnja družba z o. z., tovarna usnja, Mokronog.
118. Boroš Bela, Subotica — Schimmel & Co., d. z. o. z., trgovina s kemičnimi proizvodi in oljem, Celje.
119. Januš Viktor, Ljubljana — Eber Eligij, krznarstvo, Ljubljana.

120. Lović Anka, Ljubljana — L. Slanovec >Jugospecial< družba z o. z., trgovska agentura in komisija, Ljubljana.
121. Hübl Ivan, Zagreb — Ornik L., trgovina z manufakturnim, kožuhovino, galanterijo, kratko robo in urami, Maribor.
122. Borić Aleksander, Maribor — Doctor in drug, mariborska mehanična tkalnica in apretura, mehanična tkalnica in apretura, Maribor.
123. Kralj Stefan, Ljubljana — Vzemna zavarovalnica (požarni oddelek), zavarovanje za slučaj požarov, Ljubljana.
124. Hoffmann Leopold, Zagreb — Mariborska industrija svile d. d., tovarna svilenih in polsvilenih tkanin, Maribor.
125. Ker Ivan, Ljubljana — Rahne I., založnik vinarske zadruge >Haložan< r. z. z o. z. v Sv. Andražu pri Haložah, Moste pri Ljubljani.
126. Borić Aleksander, Maribor — J. Hutter in drug, tovarna klotov, silkov, hlačevine ter vseh tekstilnih izdelkov, Maribor.
127. Werber Ludovik, Sp. Vižinga — Hajny Ivan, tovarniška zaloga poljedelskih strojev, plugov in motorjev, Maribor.
128. Kastner Stefan, Dolnja Lendava — >Jadranc< dr. z o. z., industrija dežnikov, Dolnja Lendava.
129. Samardžić Gjoko, Beograd — Sitar & Svetek, graverstvo, Ljubljana.
130. Dular Alojzij, Ljubljana — Industrija platnenih izdelkov dr. z o. z., tovarna platnenih izdelkov, Jarše.
131. Kerne Ivan, Ljubljana — >Vinocet< družba z o. z., tovarna vinskega in špiritovega kisa, Ljubljana.
132. Baldić Mladen D., Sarajevo — Milarna in svečarna d. d., tovarna mila in sveč, Ljubljana.
133. Bregar Anton, Smarjeta — >Fototehnik< družba z o. z., trgovina s fotografskimi potrebščinami in njih izdelovanje, Ljubljana.
134. Borić Aleksander, Maribor — Thoma Karl, tovarna za izdelovanje svilenih tkanin, Maribor.
135. Petrušević Aleks, Dubrovnik — >Alko< družba z o. z., izdelovanje in prodaja alkoholnih in brezalkoholnih pijač, Ljubljana.

Ljubljana, dne 31. marca 1933.

Predsednik: Ivan Jelačin l. r. Tajnik: Ivan Mohorič l. r.

Tržna poročila

MARIBORSKI ŽIVILSKI TRG

Ves trg je bil v znamenju bližnjih praznikov in tudi temu primerno založen. Kmetje so pripeljali na trg 7 voz zaklanih prašičev, 3 vozove krompirja in 5 voz jabolok. Bogata je bila izbira na perutninskem trgu, a so kljub temu cene narasle. Kokoši so se prodajale po 25 do 40, purani po 30 do 60, gosi in race po 30 do 50, par piščancev pa po 20 do 35 Din. Prekajenega mesa je bilo seveda zelo mnogo. Gnjat se je prodajala po 17 do 25 Din za kg, klobase so bile 3-50 do 6 Din, govedina po 6 do 12, telatina po 10 do 14, svinjina po 13 do 16 in slanina po 13 do 15 Din za kg. Tudi mlečni trg je bil dobro založen. Mleko se je prodajalo po 2-50 do 3 Din liter, sladka smetana pa po 10 do 12 Din liter. Na zelenjadnem trgu je bilo posebno mnogo regrata, motovilca, glavnote salate in hrena. Cene so ostale skoraj neizpremenjene. Tudi sadnih sadik in cvetlic so prinesli okoličani mnogo na trg.

>SLUŽBENI LIST<

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 8. aprila objavlja: Izpremembe in dopolnitve pravilnika o podpiranju siromakov, nezaposlenih delavcev in o izvrševanju javnih del v višini 50 milijonov dinarjev. — Odločbo o provozu rumunske živine skozi Jugoslavijo. — Izpremembe o telefonskih takсах. — Zavarovanje valute za izvoz blaga, ki v cenovniku ni navedeno. — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

>SLUŽBENI LIST<

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 12. aprila objavlja: Pregled proračuna občnih izdatkov in dohodkov Dravske banovine za leto 1933/34. Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Veletrgovina kolonijalne in specerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in ružnične vode.

Točna in solidna posrežba! — Zahtevajte cenik!

KLIŠEJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše

KLIŠARNA ST. DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5